

Cuprins

Cuvânt-înainte.....	9
Introducere	15
Capitolul 1	
Teoria zonelor monetare optime și integrarea monetară europeană – fundamente teoretice	27
1.1. Abordări teoretice privind teoria zonelor monetare optime.....	27
1.1.1. Premisa tradițională a teoriei zonelor monetare optime	27
1.1.2. Există o teorie general acceptată?.....	31
1.1.2.1. Premisa integrativă.....	31
1.1.2.2. Premisa endogenă	35
1.1.2.3. Premisele alternative.....	36
1.2. Caracteristici ale zonelor monetare optime	38
1.2.1. Convergența – principalul reper în caracterizarea zonelor monetare optime.....	38
1.2.2. Convergența nominală și convergența reală în cadrul zonelor monetare optime.....	40
1.2.2.1. Convergența nominală	40
1.2.2.2. Convergența reală	41
1.2.3. Regimul cursurilor de schimb în cadrul zonelor monetare optime	43
1.3. Uniunea Europeană – de la Piața Comună la moneda unică	46
1.3.1. Necesitatea unei monede unice pentru Uniunea Europeană	46
1.3.2. Uniunea Monetară Europeană – de la idee la realitate.....	47
1.3.3. Cadrul juridic și instituțional de reglementare a Zonei Euro	51
1.3.3.1. Eurosistemul	53
1.3.3.2. Politica monetară europeană	55
1.3.3.3. Politica fiscală europeană.....	58
1.3.4. Analiza oportunității aderării la Uniunea Monetară Europeană	59

1.3.4.1. Beneficii ale aderării	60
1.3.4.2. Costuri ale aderării.....	62

Capitolul 2

Tratatul de la maastricht: analiza convergenței nominale a statelor membre.....	65
2.1. Tratatul de la Maastricht: condițiile convergenței nominale.....	65
2.2. Convergența nominală în momentul aderării.....	66
2.2.1. Rata inflației	68
2.2.2. Rata nominală a dobânzii pe termen lung	68
2.2.3. Datoria publică	69
2.2.4. Deficitul bugetar.....	69
2.3. Analiza convergenței nominale a statelor membre în perioada 1997-2018	70
2.3.1. Statele fondatoare ale Uniunii Monetare Europene.....	71
2.3.1.1. Belgia.....	71
2.3.1.2. Germania.....	73
2.3.1.3. Finlanda.....	76
2.3.1.4. Franța	77
2.3.1.5. Irlanda	80
2.3.1.6. Italia.....	82
2.3.1.7. Luxemburg	84
2.3.1.8. Olanda	85
2.3.1.9. Austria	87
2.3.1.10. Portugalia	89
2.3.1.11. Spania.....	91
2.3.2. Statele aderente la Uniunea Monetară Europeană după anul 1999	94
2.3.2.1. Grecia	94
2.3.2.2. Slovenia	96
2.3.2.3. Cipru	98
2.3.2.4. Malta	99
2.3.2.5. Slovacia.....	101
2.3.2.6. Estonia.....	103
2.3.2.7. Letonia.....	104
2.3.2.8. Lituania.....	106
2.4. Analiza comparativă a convergenței nominale a statelor membre ale Zonei Euro în anul 2019	107
2.4.1. Rata inflației	108
2.4.2. Rata nominală a dobânzii pe termen lung	108

2.4.3. Datoria publică	109
2.4.4. Deficitul bugetar.....	109

Capitolul 3

Convergența reală a statelor membre: zona euro – zonă monetară optimă?	113
3.1. Convergența Sigma	113
3.1.1. Convergența PIB/locuitor în interiorul Uniunii Monetare Europene.....	115
3.1.2. Convergența nivelului prețurilor în interiorul Uniunii Monetare Europene	121
3.1.3. Convergența ratei șomajului în interiorul Uniunii Monetare Europene	127
3.1.4. Convergența importurilor în interiorul Uniunii Monetare Europene	135
3.1.5. Convergența exporturilor în interiorul Uniunii Monetare Europene.....	141
3.1.6. Convergența balanței comerciale în interiorul Uniunii Monetare Europene	147
3.2. Testul de convergența Beta	153
3.2.1. PIB/locuitor în Uniunea Monetară Europeană.....	155
3.2.2. Nivelul prețurilor în Uniunea Monetară Europeană	156
3.2.3. Rata șomajului în Uniunea Monetară Europeană	158
3.2.4. Importuri în Uniunea Monetară Europeană	159
3.2.5. Exporturi în Uniunea Monetară Europeană	161
3.3. Zona Euro – „o uniune a crizelor”?	162
3.3.1. Relaxarea criteriilor de convergență, factor declanșator al crizelor?	164
3.3.2. Criza financiară mondială și criza Zonei Euro	168
3.3.3. Noi crize, noi amenințări pentru Zona Euro	175
3.4. Zona Euro nu este o zonă monetară optimă.....	176

Capitolul 4

Perspectivile procesului de integrare europeană	179
4.1. Scenarii privind evoluția Zonei Euro	180
4.1.1. Blocajul Uniunii Monetare Europene	180
4.1.2. O reformă prelungită.....	182
4.1.3. Terapia șoc	183
4.2. Extinderea Uniunii Monetare Europene	185
4.2.1. Danemarca	187
4.2.2. Suedia	192
4.2.3. Bulgaria.....	196
4.2.4. Croația	201

4.2.5. Polonia.....	206
4.2.6. Cehia	210
4.2.7. Ungaria	214
4.3. Testul de convergență Beta pentru statele în curs de aderare la Zona Euro	218
4.3.1. PIB/locuitor.....	218
4.3.2. Nivelul prețurilor	220
4.3.3. Rata șomajului.....	221
4.3.4. Importuri	223
4.3.5. Exporturi.....	225
4.4. Este Zona Euro pregătită să se extindă?	226

Capitolul 5

Aderarea României la uniunea monetară europeană –

probleme și perspective	229
5.1. Costuri și beneficii ale aderării României la Zona Euro.....	232
5.2. Aderarea României la Mecanismul Cursurilor de Schimb II.....	234
5.3. Criteriile de convergență ale României la Zona Euro.....	236
5.3.1. Convergența nominală	236
5.3.2. Convergența reală	241
5.3.3. Testul de Convergență Beta pentru România	247
5.3.1.1. PIB/locuitor	247
5.3.1.2. Nivelul prețurilor	249
5.3.1.3. Rata șomajului.....	250
5.3.1.4. Importuri	251
5.3.1.5. Exporturi.....	252
5.3.4. Calcularea unui indice agregat al convergenței nominale și reale.....	254
5.4. Perspectivele aderării României la Uniunea Monetară Europeană.....	258
Concluzii	261
Bibliografie	269
Lista figurilor	281
Lista tabelor.....	285
Anexe	287